

ZERO WASTE – BREZ ODPADKOV

Brez odpadkov. Je to utopija, sanjaški cilj ali realnost?

Pri gibanju zero waste ne gre toliko za cilj kot za pot, ki jo prehodimo do tega cilja. Mnogi si zmotno razlagajo, da zero waste pomeni nič ustvarjenih odpadkov, v resnici gre pa za idejo, da na odlagališča ne bi odložili nič odpadkov.

Zero waste niso »samo« odpadki, gre za celotno delovanje človeka na okolje: gre za varstvo zraka, tal in voda, gre za varstvo celotnega življenjskega prostora na tem planetu. Zero waste lahko uporabimo vedno in povsod, na vsakem koraku, pri vsaki proizvodnji in postopku. Temelj je, da se uporablja le še materiale in izdelke, ki se jih potrebuje, procesi, s katerimi so izdelki narejeni, pa potekajo na način, da odpadka (skoraj) ni, izdelki pa so popolnoma reciklabilni oz. izdelani tako, da se jih lahko popravi, prenovi, obnovi in ponovno uporabi. V primerjavi z recikliranjem je to nadgradnja, korak naprej. Recikliranje se ukvarja le z enim segmentom, kako nastale odpadke predelati in uporabiti še enkrat, kako odpadke v čim večji meri ločiti. Pri zero waste pa gre težnja dlje, v osveščanje pomembnosti ohranjanja naravnih virov, preprečevanje nastajanja odpadkov, zmanjšanje količine nastalih odpadkov, zmanjšanje količine odpadkov, odloženih na odlagališča, ter spodbujanje ponovne uporabe. Bistvo torej ni v tem, kam z odpadki, ampak kako preprečiti njihovo nastajanje.

POROČILO IN PLAN AKTIVNOSTI NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI V OBČINAH NA POTI K DRUŽBI BREZ ODPADKOV (ZERO WASTE) GORJE IN BLED V LETU 2019

Zabojniki za mešano embalažo (plastično in kovinsko)

Skladno s Tehničnim pravilnikom o ravnanju s komunalnimi odpadki (Gorje: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014, Bled: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014) je obvezno zbiranje mešane embalaže za vsa gospodinjstva in druge uporabnike. Zato so vsi uporabniki (razen nekaj izjem, ki je pritožujejo) v obeh občinah že prejelo zabojnike za mešano embalažo (nakup ali najem).

Zabojniki za biorazgradljive kuhinjske odpadke

Skladno s Tehničnim pravilnikom o ravnanju s komunalnimi odpadki (Gorje: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014, Bled: Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/2014) je obvezno zbiranje biorazgradljivih kuhinjskih (v nadaljevanju BIO) odpadkov za uporabnike, ki niso gospodinjstva, zato se je v odvoz BIO odpadkov začelo vključevati uporabnike, ki opravljajo gostinsko dejavnost in niso zavezani oddaji BIO odpadkov direktno zbiralcem skladno z Uredbo (bar, bife, kavarna ipd.). Trenutno je v sistem vključenih 59% takih uporabnikov. 49 uporabnikov, število vseh ki morajo imeti: 82.

Izobraževanje

Tekom celotnega leta se izvajajo izobraževanja otrok iz vrtcev in osnovnih šol v obeh občinah. Nekatera izobraževanja potekajo v izobraževalnih ustanovah, večina pa na sedežu podjetja. Povabijo nas, da izvedemo predavanje v okviru 2 šolskih ur, med poukom. Organiziran je bil tehniški dan za 9. razred osnovne šole, kjer smo v 4 urah predstavili dejavnost ravnanja z odpadki (zbirni center, igrica ločevanje odpadkov, zlaganje tetrapaka, pranje zabojnikov, osnove ravnanja z odpadki), vodovoda in kompostiranja. Predavamo tudi študentom Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled.

Kompostiranje

Z namenom promocije kompostiranja na domačem vrtu smo izdelali maskoto 'Vrtnar Črvek' in izdali zloženko z osnovnimi napotki o kompostiranju. Pred upravno stavbo podjetja je postavljen

didaktični kompostnik iz reciklirane plastike in pred njim gredica s zemljo iz kompostnika, v kateri gojimo solato, paradižnik, buče in zelišča (ognjič, kamilica, meta, melisa).

Osveščanje in obveščanje

Uporabnike osveščamo in obveščamo preko:

- spletne strani
- občinskih glasil Blejske novice in Gorjanc, kjer vsake 2 meseca objavljamo prispevke na 1 do 4 straneh
- hrbtnne strani in dodatnih listov na položnici
- mailee sistema, če so uporabniki naročeni na dobivanje e-pošte
- socialnega omrežja facebook
- organizacije dogodkov

Pralne plenice

Na spletni strani smo objavili gradivo za spodbujanje uporabe pralnih pleníc.

Plenice predstavljajo pomemben delež odpadkov, zato spodbujamo uporabo pralnih pleníc.

Zanimiv podatek je, da od začetka uporabe pleníc za enkratno uporabo pa do danes še ni razpadla niti ena plenica. Glede na to dejstvo in usmerjenost k čim večjemu ločevanju odpadkov in njihovi neproizvodnji so pralne plenice prava odločitev, saj so izdelane iz kakovostnih materialov in namenjene večkratni uporabi, saj v svojem času uporabe prestanejo nešteto pranj in sušenj.

Vse o zdravih ritkah in pralnih plenčkah

Projekt financirata Ministrstvo za okolje, prostor in energijo ter Ministrstvo za zdravje, Republika Slovenija

Darila zero waste

V decembru smo gospodinjstva obveščali o možnih načinih ponovne uporabe in izdelave daril v duhu ZERO WASTE:

- ✓ Namesto klasičnih daril lahko kupite vstopnice za kino, gledališče, opero, balet, koncert, galerijo, muzej, športne prireditve ali sobe pobega.
- ✓ Prav tako lahko poklonite naročnino na ponudnike pretočne glasbe ali videa na zahtevo, kot so Netflix, HBO, Amazon, Deezer ali Apple Music in omogočite prijateljem veliko zabave kar pri njih doma.
- ✓ Poklonimo lahko tečaj tujega jezika, računalništva, tipkanja, kuhanja in različnih ročnih spretnosti. Tako bomo spremenili naše navade v prihodnosti.
- ✓ Vedno so lepa darila tudi sobne rastline, v kolikor ste pripravljeni, lahko posvojite tudi žival iz zavetišča.
- ✓ Božična darila predstavljajo doma spečeni piškoti, pecivo ali druga živila, ki jih pripravljate sami.
- ✓ Prav vsak izmed nas pa ima kako opravilo, ki ga ne zmore sam, naj bo povezano s čiščenjem, moderno tehnologijo, prenašanjem težkih predmetov ali kaj povsem drugega. Zato namesto materialnih daril raje ponudimo svojo pomoč in nekomu olajšajmo delo.
- ✓ Darila zavijte v darilni papir, ki je bil že uporabljen. Lahko pa izdelate darilni papir tudi sami, z lastnim potiskom, ali pa okrasite časopisni papir.

Zbiranje odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev

Infrastruktura Bled je skupaj s podjetjem JEKO, d.o.o. med marcem in junijem sodelovala pri projektu Zbiranje odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev. Namen projekta je ekološko ozaveščanje učencev o pravilnem zbiranju odpadnega jedilnega olja, preko njih pa tudi njihovih staršev in širšega lokalnega okolja. Z njim želimo dolgoročno zmanjšati škodljive vplive na okolje zaradi neprimernega načina odlaganja odpadnega jedilnega olja. Projekt, ki se izvaja v občinah Zgornje Gorenjske je zasnovan kot tekmovanje v zbiranju odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev v 4.

razredih osnovnih šol, vendar je v prvi vrsti to ekološko osveščanje. V občinah Bled in Gorje je bilo v marcu v okviru projekta izvedeno izobraževanje za več kot 90 četrtošolcev, ki odpadno jedilno olje iz gospodinjstev prinašajo v Zbirni center Bled. Oddelek, ki je zbral največ odpadnega jedilnega olja, je prejel nagradni izlet v Piran.

Teden brez odpadkov

Med 2. in 6. septembrom je potekal mednarodni teden brez odpadkov in v letu 2019 smo uporabnike obveščali preko fb objav z izzivi za vsak dan:

- Preberi članek o vplivu odlaganja odpadkov na klimatske spremembe. V znanju je moč
- Za kosilo uporabite ostanke hrane prejšnjega dne.
- Ta dan ne zavržite nobenega kosa oblačil. Nosite oblačilo, ki ga niste že dlje časa.
- Iz starih oblačil in brisač izdelajte krpe za čiščenje.
- V trgovini 2x premislite ali izdelek res potrebujete preden ga kupite. Spremenimo potrošniške navade.

Evropski teden zmanjševanja odpadkov

Ekodelavnica

Vsako leto v novembru poteka evropski teden zmanjševanja odpadkov. Zaradi drugih obveznosti, smo mi izvedli ekodelavnico izdelave ekoloških čistil in kozmetike že v oktobru.

Uporabnike smo obveščali tudi preko spletne strani in Facebooka. Zanimanje je bilo zelo veliko.

Center ponovne uporabe škART

Od 6. decembra 2018 je odprt center ponovne uporabe škART.

V hierarhiji ravnanja z odpadki je najpomembnejša stopnja preprečevanje njihovega nastajanja. Ponovna uporaba je skladno z Direktivo o ravnanju z odpadki (2008/98/EC) na 2. mestu, skladno s hierarhijo zero waste pa na 4. mestu.

Izdelkom podarjamo drugo življenje in pri tem uporabimo vso domišljijo in kreativnost, ki jo imamo. Ponovna uporaba je boljša kot recikliranje, zato raje podarimo, prodajmo, predelajmo,

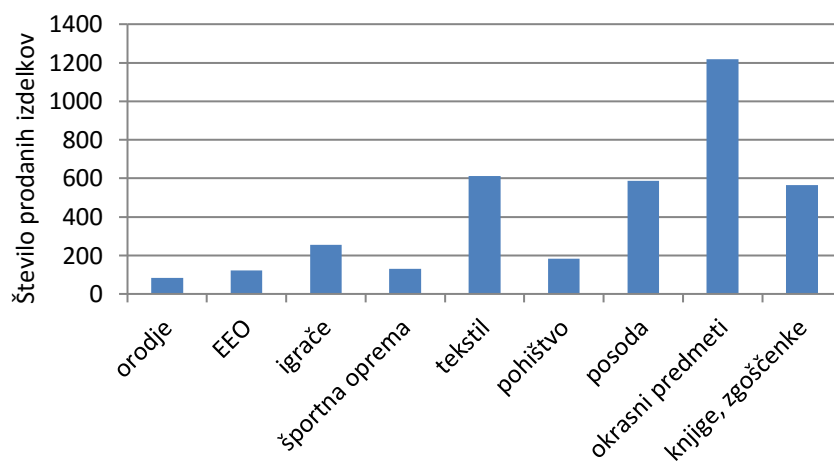
odnesimo v komisijsko trgovino ali uporabimo še katero drugo možnost, preden posamezen izdelek odvržemo v zabojnik za mešane komunalne odpadke.

Preden nek izdelek namenimo za recikliranje, se vselej vprašajmo: Ali lahko stvar ponovno uporabim? Ali jo lahko uporabim za kaj drugega? Ali jo lahko uporabi nekdo drug?

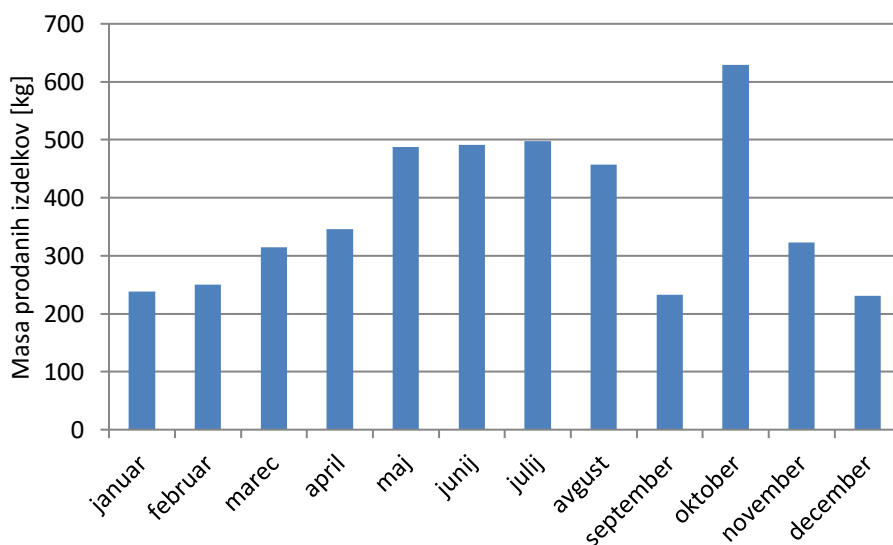
Vsak posameznik naj bi razpolagal z vsaj 5 kg še uporabnih izdelkov na leto, ki so doslej končali med odvrženimi odpadki na prepolnih odlagališčih. V realizaciji inovativne poslovne ideje zmanjševanja količin odloženih odpadkov je Center ponovne uporabe namenjen prenovi, obnovi, demontaži in pripravi še uporabnih izdelkov za vnovično uporabo.

Kadar govorimo o predmetih za ponovno uporabo, najprej pomislimo na stara, a še uporabna oblačila. A v centru ponovne uporabe boste našli različne predmete: igrače, knjige, kuhinjsko posodo, radie, televizije in drugo električno ter elektronsko opremo (EEO), vaze, skodelice, stole, oblačila, mize, obutev, omare, torbice, slike, pokrivala, svetila, kozarce, nakit, skodelice, vinilne plošče, zaboje in okrasne predmete. Vse omenjene predmete zbiramo in prodajamo tudi v našem zbirnem centru.

Trgovina škART je odprta med delovnimi dnevi med 8.00 in 12.00 uro, razen v sredah, ko je odprta med 13.00 in 17.00 uro. V letu 2019 je nov dom našlo 3.760 izdelkov, največ zanimanja je bilo za okrasne predmete, sledijo pa tekstil, posoda in knjige ter zgoščenke.

V lanskem letu je bilo prodano 4.499 kg izdelkov, kar pomeni, da se je zaradi obratovanja centra ponovne uporabe zmanjšala količina odpadkov. Največja masa predmetov je bila prodana v poletnih mesecih in oktobra, ko je bila prodana večja količina pohištva.

Centri ponovne uporabe so namenjeni tistim, ki želijo prinesiti še uporabne izdelke, in tistim, ki želijo po simbolični ceni kupiti take ali prenovljene izdelke. Poleg tega pa so odraz naše družbe, saj bomo našli veliko novih in nerabljenih predmetov, ki jih je nekdo že zavrgel. Z odmetavanjem še uporabnih izdelkov odmetavamo surovine, trošimo energijo, vodo in onesnažujemo naravo. Poleg zmanjšanja količine odpadkov center ponovne uporabe zagotavlja izdelke, ki so cenovno dostopni vsem. Tako poskrbimo tudi za socialno prijaznejšo družbo.

Humanitarna akcija Jaz, ti, mi za Slovenijo - stara plastenka za novo življenje 2019

Vseslovenski ozaveščevalno-humanitarni projekt Jaz, ti, mi, za Slovenijo je namenjen ozaveščanju mladih o recikliranju odpadnih plastenk in krožnem gospodarstvu, hkrati pa tudi zbiranju odpadnih plastenk PET za sofinanciranje nakupa, ki so bili donirani za nakup medicinskih pripomočkov za bolnišnice v Sloveniji.

V projektu zbiranja odpadnih plastenk za nakup ultrazvoka srca sta sodelovala Vrtec Bled in Vrtec Gorje.

Skupaj so zbrali 280 kg odpadnih plastenk. Hvala vsem in vsakomur posebej! Mi smo sodelovali z brezplačno postavitvijo zabojnikov, praznjenjem, tehtanjem in odvozom.

Vsakoletna akcija zbiranja nevarnih odpadkov

Je potekala v aprilu 2019

Čisto veselje

Humanitarna akcija zbiranja odpadnih surovin v marcu 2019. Na zbirnem centru smo zbirali v ta namen odpadni papir, barvne kovine, odpadno električno in elektronsko opremo ter jekleni odpad.

Naše podjetje je prispevalo papir.

Taste Bled, Blejski dnevi

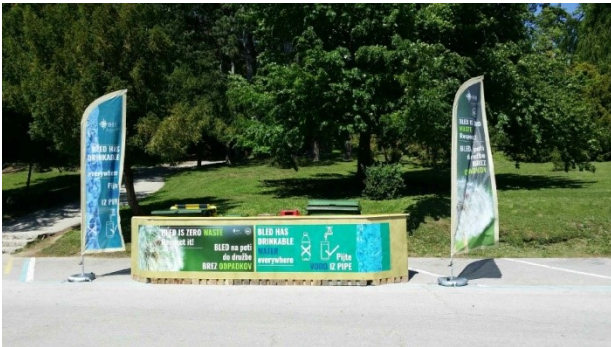
Aktivno sodelujemo pri organizaciji dogodkov od 2015.

- Uporablja se biorazgradljiv pribor za hrano (krožniki, vilice, noži, žlice, zobotrebci)
- Dogovor je, da se za naslednje leto umakne kozarce za enkratno uporabo.
- Postavili smo stojnico – eko točko, iz starih palet, označeno s slogani: Bled na poti do družbe brez odpadkov in Pijte vodo iz pipe. Točka je bila označena tudi z zastavami.
- Na točki so bili zaposleni in študentje, ki so sprejemali

odpadke in jih ločevali (nekateri so tudi sami odnesli odpadke v zabojnike na stojnici). Umaknili smo ostale koše.

- S flyerjem smo obveščali obiskovalce o načinu zbiranja in ločevanja odpadkov na prireditvi.

Zero Waste turizem

Opozarjanje obiskovalcev ob prihodu na Bled z jumbo plakatom.

Predstavitve na občnem zboru turističnega društva Bled: sobodajalci (predstavljajo že več kot 50% namestitvenih kapacitet na Bledu).

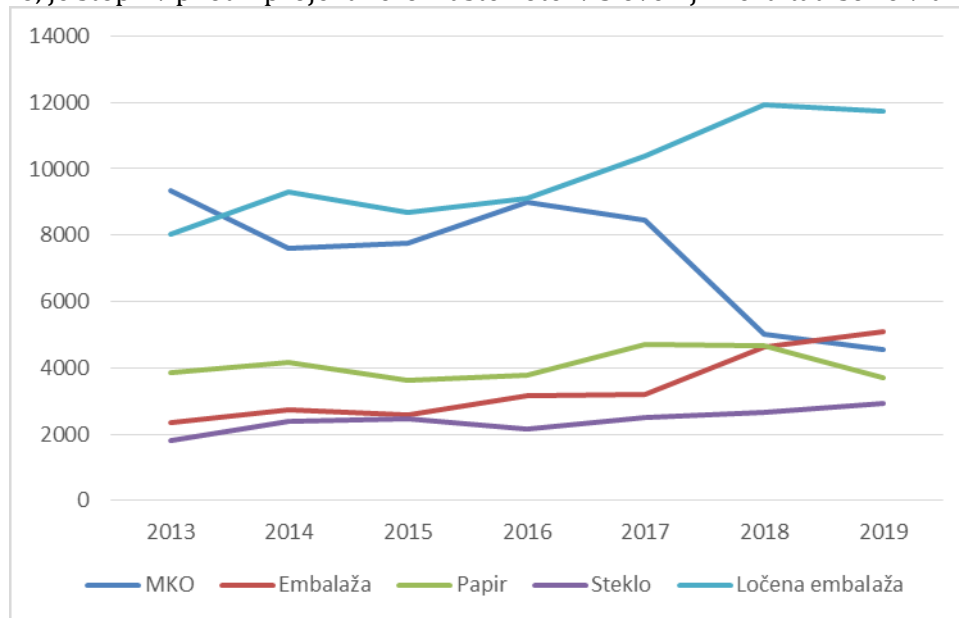

Za njih smo pripravili posebno ponudbo:

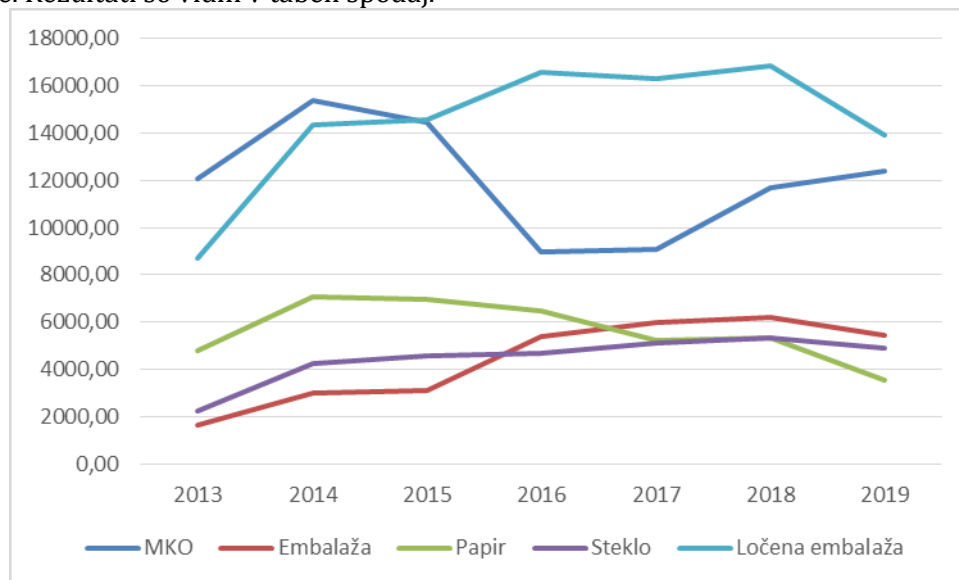
- poster
- letake (slovenski, angleški, nemški, italijanski)
- zabojniki
- tekstilna vrečka

Hotel Ribno, je stopil v pilotni projekt Zero waste hotel v Sloveniji. Rezultati so že vidni.

V Hotelu Astoria smo pregledali procese dela glede ravnanja z odpadki in predlagali določene izboljšave. Rezultati so vidni v tabeli spodaj.

Okoli jezera je bilo v letu 2015 nameščenih čez 100 zabojnikov za ločeno zbrane odpadke, izvedli smo usposabljanje zaposlenih in v dveh sezonah prišli do 57% manj zbranih mešanih komunalnih odpadkov. Žal se je trend obrnil in je odpadkov vedno več, saj je vsako leto več turistov.

	May (t)	June (t)	July (t)	August (t)	Total in summer season (t)
2013	2,1	3,7	7,7	6,0	19,5
2014	1,3	2,6	4,4	3,7	12
2015	1,3	1,6	2,3	3,2	8,4
2016	2,2	3,6	3,9	4,7	14,4
2017	1,4	2,2	3,7	4,1	11,4
2018	2,1	2,6	4,2	5,3	14,2
2019	1,8	2,2	3,2	3,3	10,5
2020	0,6	1	2	2,3	5,9

Sodelujemo s kampom Bled. Izdelali smo letak za obveščanje obiskovalcev.

2.2 Plan aktivnosti v prihodnjem letu

V naslednjem letu so predvidene naslednje aktivnosti:

- Osveščanje in izobraževanje
- Organizacija dneva odprtih vrat v jesenskem času
- Akcija zabojnikov za papir
- Pregled vseh, ki imajo dejavnost in dodelitev vseh zabojnikov, ki jih potrebujejo glede na dejavnost
- Povečan nadzor ločevanja s pregledovanjem zabojnikov
- V sistem odvoza BIO odpadkov vključiti vse (100%) uporabnike, ki opravljajo gostinsko dejavnost in niso zavezani oddaji BIO odpadkov direktno zbiralcem skladno z Uredbo (bar, bife, kavarna ipd.)
- Priprava koncepta varčevanja znotraj podjetja za zaposlene, ki bi ga razširili na zunanja podjetja, najprej občine (brez lončkov v avtomatih, sušilci rok na wc in NE uporabi papirnatih brisačk, brez sokov, pijač v plastenkah, voda v vrču, plakati na wc in hodnike ipd.).
- Povabilo podjetjem k pridobitvi certifikata Voda iz pipe.

STANJE RAVNANJA Z ODPADKI V OBČINAH GORJE IN BLED

1 Sistem ločenega zbiranja odpadkov na izvoru v občini Bled

Odpadki, ki se zbirajo od vrat do vrat

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost odvoza</i>
mešani komunalni odpadki	1x na 14 dni, po rasporedu
organski kuhinjski odpadki	1x na teden, tisti ki se za to opredelijo
mešana embalaža	1x na 14 dni, po rasporedu
papirna in kartonska embalaža	1x na mesec, po rasporedu
kosovni odpadki	6 terminov letno od vrat do vrat po predhodnem naročilu preko kupona, pri čemer je 2 x 2m ³ brezplačen odvoz
zeleni vrtni odpad	9 terminov letno od vrat do vrat po predhodnem naročilu preko kupona, pri čemer je 3 x 1m ³ brezplačen odvoz
pranje zabojnikov	Zabojniki za odvoz biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov: tedensko, ob vsakem praznjenju od marca do novembra Ostali zabojniki: najmanj 2x letno

Odpadki, ki se zbirajo na ekoloških otokih

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost odvoza</i>
mešana embalaža	Najmanj 1x na teden
papirna in kartonska embalaža	Najmanj 1x na teden
steklena embalaža	Najmanj 1x na teden
organski kuhinjski odpadki	Najmanj 1x na teden
zeleni vrtni odpad	Najmanj 1x na teden
oblačila	Najmanj 1x na teden

Odpadki, ki se zbirajo v posebnih akcijah (nevarni odpadki, kosovni odpadki)

<i>Vrsta odpadka</i>	<i>Pogostost zbiranja</i>
nevarni odpadki iz gospodinjstva	1x letno s premično zbiralnico, vse leto v zbirnem centru

Odpadki, ki se zbirajo v zbirnih centrih

Občani občine Bled uporabljajo 1 zbirni center: ZC Bled, na Rečiški cesti 2 na Bledu

<i>Vrsta odpadka</i>
Mešani komunalni odpadki
Mešana embalaža
Plastična embalaža in stiropor
Kovinska embalaža
Steklena embalaža
Papirna in kartonska embalaža
Trda plastika (igrače) in trda plastična embalaža (gajbice za sadje in zelenjavo, ovitki DVD-jev...)
Ravno steklo
Kosovni odpadki
Zeleni vrtni odpad
Organski kuhinjski odpadki
Tekstil (oblačila in obutev)
Elektronska oprema (VGA, MGA, HZA, TV, ...)
Avtomobilske gume
Salonitne plošče (azbestni odpadki)
Gradbeni material/odpadki
Les, pohištvo
Kovine in barvne kovine
Nevarni odpadki iz gospodinjstva

2 Predelava ločeno zbranih odpadkov

Mešane komunalne odpadke za občino Bled prevzema podjetje Saubermacher d.o.o. in jih pred odlaganjem obdela tako, da (po pogodbi) izloči še 40% odpadkov.

Do 30. 9. 2014 je mešane komunalne odpadke za občino Gorje prevzemalo podjetje Saubermacher d.o.o. in jih pred odlaganjem obdelalo tako, da je (po pogodbi) izločilo še 40% odpadkov. Od 1. 10. 2014 jih za občino Gorje prevzema podjetje JEKO-IN d.o.o. in jih pred odlaganjem obdela tako, da (po pogodbi) izloči še 20—30% odpadkov.

Mešano embalažo (plastična embalaža, stiropor, kovinska embalaža), papirno in kartonsko embalažo, stekleno embalažo se predaja shemam: Slopak d.o.o., Interseroh d.o.o., Surovina d.o.o., Embakom d.o.o., Recikel d.o.o., Dinos d.o.o.

Podjetje Dinos d.o.o. vse vrste embalaže razdeli naprej v naslednje vrste obdelav:

- 26 % v snovno obdelavo v Sloveniji
- 46 % v snovno obdelavo v tujini
- 21 % v energetske obdelavo v Sloveniji
- 7 % v energetske obdelavo, ponovno obdelavo in sežig v tujini

Podjetje Unirec d.o.o. razdeli posamezno vrsto ločeno zbranih frakcij v naslednje vrste obdelav:

- papirna in kartonska embalaža: 60 % snovne obdelave in 40 % energetske obdelave
- mešana embalaža: 22,5 % snovne obdelave in 77,5 % energetske obdelave
- steklena embalaža: 60 % snovne obdelave in 40 % energetske obdelave

Ostale ločeno zbrane frakcije prevzemajo naslednji prevzemniki:

- Ravno steklo: Dinos, družba za pripravo sekundarnih surovin, d.d., Komteks d.o.o.
- Zeleni vrtni odpad: Humko d.o.o. Bled
- Biorazgradljivi kuhinjski odpadki: Koto d.o.o.
- Tekstil: Humana, Hafner Bogdan s.p.
- OEEO: sheme Zeos d.o.o., Trigana d.o.o., Recikel d.o.o., Slopak d.o.o., Interseroh d.o.o.
- Gume: shema Slopak d.o.o.
- Salonitne plošče: Jeko-in d.o.o.
- Gradbeni odpadki: Eco sm, d.o.o.
- Les: Biomasa Ovsenik d.o.o. Kranj, Komteks d.o.o., Tisa d.o.o.
- Kovine: Dinos, družba za pripravo sekundarnih surovin, d.d., Komteks d.o.o.
- Nevarni odpadki iz gospodinjstev: Ekol, zbiranje in predelava sekundarnih surovin, d.o.o.

3 Količine odpadkov Gorje

leto	(a) skupaj zbrani KO (kg)	(b) MKO zbrani (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*) (kg)	(a1) skupaj zbrani KO/prebivalca (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*)/prebivalca (kg)	(b1) MKO zbrani/prebivalca (kg)	Delež MKO odloženi/skupaj zbrani KO (%)	Delež MKO zbrani/skupaj zbrani KO (%)	Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO (z obdelavo MKO) (%)	(c) Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO brez obdelave MKO (%)	Prebivalci SKUPAJ
2009	1.172.946	741.562	741.562	406	257	257	63	63	37	37	2.891
2010	1.188.583	761.696	761.696	407	261	261	64	64	36	36	2.923
2011	815.025	412.470	412.470	280	142	142	51	51	49	49	2.911
2012	686.892	309.941	276.446	239	96	108	40	45	60	55	2.869
2013	642.027	263.385	166.602	224	58	92	26	41	74	59	2.866
2014	642.996	231.869	149.237	228	53	82	23	36	77	64	2.815
2015	645.112	194.006	149.921	229	53	69	23	30	77	70	2.822
2016	672.075	202.037	156.528	238	55	71	23	30	77	70	2.828
2017	684.254	174.099	141.459	244	50	62	21	25	79	75	2.807
2018	737.350	185.580	154.440	266	56	67	21	25	79	75	2.776
2019	758.375	210.320	176.465	275	64	76	23	28	83	80	2.762

Bled

leto	(a) skupaj zbrani KO (kg)	(b) MKO zbrani (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*) (kg)	(a1) skupaj zbrani KO/prebivalca (kg)	MKO odloženi na deponijo (z obdelavo*)/prebivalca (kg)	(b1) MKO zbrani/prebivalca (kg)	Delež MKO odloženi/skupaj zbrani KO (%)	Delež MKO zbrani/skupaj zbrani KO (%)	Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO (z obdelavo MKO) (%)	(c) Delež VSI LOČENO ZBRANI/skupaj zbrani KO brez obdelave MKO (%)	Prebivalci SKUPAJ
2009	3.338.384	2.110.598	2.110.598	411	260	260	63	63	37	37	8.129
2010	3.382.890	2.167.904	2.167.904	417	267	267	64	64	36	36	8.113
2011	3.712.892	1.879.030	1.879.030	456	231	231	51	51	49	49	8.141
2012	3.606.186	1.627.189	1.451.344	440	177	199	40	45	60	55	8.191
2013	3.638.155	1.492.554	944.098	444	115	182	26	41	74	59	8.203
2014	3.643.645	1.313.922	845.674	448	104	162	23	36	77	64	8.127
2015	3.655.632	1.191.754	758.458	455	94	148	21	33	79	67	8.035
2016	3.808.425	1.241.083	793.794	476	99	155	21	33	79	67	7.998
2017	3.877.440	1.316.001	845.856	490	107	166	22	34	78	66	7.914
2018	4.259.542	1.402.220	904.436	544	115	179	21	33	79	67	7.835
2019	4.328.200	1.408.510	913.182	552	117	180	21	33	85	77	7.835

Opomba 1: Klasifikacija odpadkov se je z leti spreminjala. Podatki so prikazani glede na klasifikacije kot so veljale v letih zbiranja.

Opomba 2: Obdelava MKO pred odlaganjem na deponijo od leta 2012.

Obrazložitev količin

Gorje

Količina zbranih komunalnih odpadkov se je povečala, tako mešanih kot ločeno zbranih odpadkov.

Bled

Količina skupaj zbranih komunalnih odpadkov se je povečala. Po analizi podatkov smo ugotovili, da se količina odpadkov povečuje glede na število turistov.

Število turistov je vsako leto večje, prav tako pa se kaže tudi vzporednica med količino odpadkov in številom turistov v mesecih, ko je turistov največ.

V tabelah spodaj je predstavljeno razmerje med številom turistov (mesečno) in količinami nastalih odpadkov.

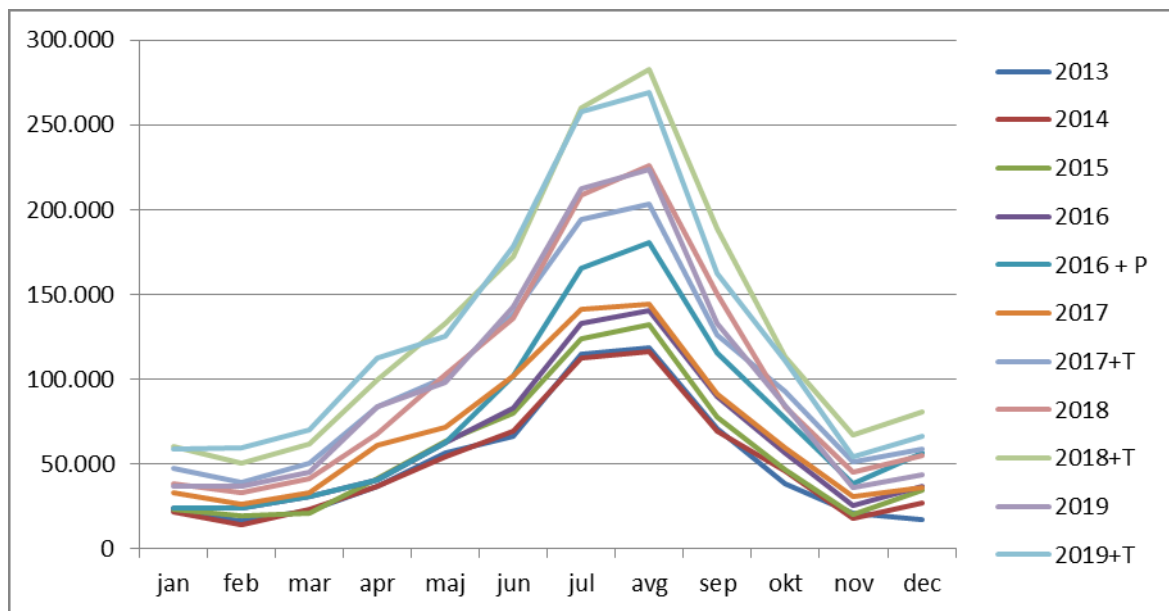
Štelo turistov je evidentirano kot število nočitev turistov (Vir: SURS)

Od leta 2016 smo dodali še število dnevniških gostov. Tu smo upoštevali število prodanih parkirnih listkov (od junija 2016 dalje, ko se je uvedlo davčno potrjevanje računov) (Vir: Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Bled, Bohinj in Železniki). Seveda se zavedamo, da dnevni gostje prihajajo tudi z javnim prevozom ali drugimi prevoznimi sredstvi ter ne parkirajo na plačljivih parkiriščih. Ti podatki so upoštevani tudi zaradi občutka, koliko gostov je dnevno lahko prisotnih: v najbolj obiskanih mesecih tudi 30-50x več, kot je prebivalcev.

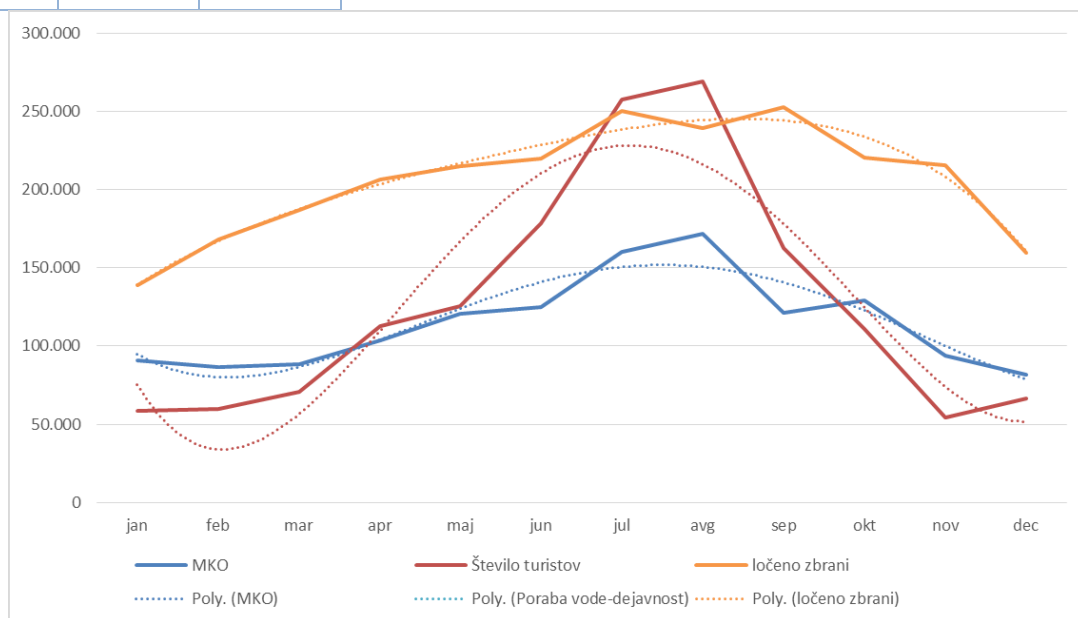
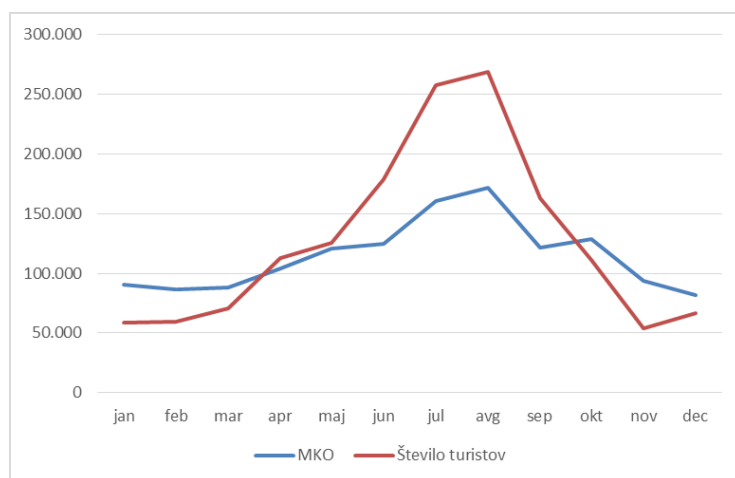
Number of sold parking tickets per day				
	2016	2017	2018	2019
jan		14.844	22.081	21.837
feb		12.782	17.328	22.955
mar		17.499	20.394	25.289
apr		22.604	31.368	28.810
maj		29.154	30.453	26.779
jun	18.274	36.605	35.861	35.362
jul	32.602	52.952	51.638	45.166
avg	39.904	58.374	56.322	44.757
sep	25.805	34.452	38.655	29.963
okt	20.262	33.808	30.014	26.339
nov	12.508	20.613	21.677	17.658
dec	19.778	22.984	26.105	22.662

ŠTEVILO TURISTOV na BLEDU

	2013	2014	2015	2016	2016 + P	2017	2017+T	2018	2018+T	2019	2019+T
jan	22.304	21.549	23.496	24.266	24.266	32.965	47.809	38.095	60.176	36.760	58.597
feb	16.829	14.057	19.709	23.770	23.770	26.098	38.880	32.983	50.311	36.668	59.623
mar	22.784	23.190	20.766	30.671	30.671	32.956	50.455	41.618	62.012	45.301	70.590
apr	36.969	36.879	41.212	40.497	40.497	61.199	83.803	68.204	99.572	83.670	112.480
maj	56.253	54.207	63.200	62.817	62.817	71.921	101.075	102.845	133.298	98.545	125.324
jun	66.548	69.789	79.924	83.441	101.715	101.877	138.482	136.113	171.974	143.143	178.505
jul	114.790	112.602	123.997	132.842	165.444	141.252	194.204	208.666	260.304	212.487	257.653
avg	118.884	116.620	132.202	140.808	180.712	144.668	203.042	226.134	282.456	224.053	268.810
sep	71.075	69.764	77.843	89.811	115.616	91.731	126.183	150.495	189.150	132.648	162.611
okt	38.544	46.206	46.791	56.629	76.891	59.282	93.090	83.660	113.674	84.790	111.129
nov	20.764	18.229	20.008	25.604	38.112	31.003	51.616	45.442	67.119	36.467	54.125
dec	17.221	27.267	34.867	36.626	56.404	35.996	58.980	54.953	81.058	44.035	66.697

2019	MKO	Število turistov
jan	90.820	58.597
feb	86.580	59.623
mar	88.400	70.590
apr	103.880	112.480
maj	120.420	125.324
jun	125.120	178.505
jul	160.380	257.653
avg	171.920	268.810
sep	121.280	162.611
okt	129.040	111.129
nov	93.980	54.125
dec	81.920	66.697

V letu 2018 smo začeli z ukrepi in spodbujanjem ter osveščanjem obiskovalcev. V letu 2019 smo nadaljevali z aktivnostmi.

4 Ukrepi za spodbujanje zniževanja količin odpadkov

Obstoječi ukrepi ponovne uporabe:

- spodbujanje kompostiranja na domačem vrtu (glede na razpoložljive podatke doma kompostira približno 20 % gospodinjstev)
- delovanje centra za ponovno uporabo

Obstoječi ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov:

- Preko osveščanja spodbujanje uporabe izdelkov za večkratno uporabo

Obstoječi ekonomski instrumenti

- Uveden je sistem »plačaj kolikor odvržeš« (PAYT-Pay As You Throw) sistem. Vsi zabojniki so opremljeni s čipi. Količina odpadkov se obračuna glede na dejansko oddan volumen odpadkov. Najmanjši zabojnik je 120 l. Uporabnik odda zabojnik tolikokrat kot je njegova potreba a največ 2x mesečno. Za zbiranje se plača fiksni del glede na velikost zabojnika, za obdelavo in odlaganje pa oddana količina, izračunana na podlagi volumna zabojnika in števila odvozov, minimalno 1x na mesec.
- Poostren nadzor zbiranja vseh vrst odpadkov, posebej mešanih komunalnih in opozarjanje na pravilno ločevanje.

Obstoječi načini informiranja in osveščanja lokalnih prebivalcev, podjetij, ustanov in obiskovalcev (turizem) o načinu ravnanja z odpadki v občini:

- Prireditve ob svetovnih okoljskih dnevih (predstavitev novega ekološkega smetarskega vozila, stojnica z informacijami o ločevanju odpadkov, igrice ločevanja odpadkov in zlaganje tetrapaka, da se prihrani prostor v zabojniku za mešano embalažo)
- Z obvestili na hrbtni strani položnic, vsaj 8x letno
- S posebnimi obvestili (dopisi), 2x letno
- Preko člankov v lokalnih novicah, 12x letno
- Preko radia
- Z dnevom odprtih vrat
- Obisk vrtcev in šol
- Preko spletnih strani in elektronske pošte
- Izobraževanje zaposlenih v podjetjih po dogovoru

Posebna pozornost bo namenjena osveščanju turističnih obiskovalcev.